

Krvácení

- Při poranění velké tepny je život člověka ohrožen během několika **desítek sekund**. Postupujeme vždy co nejrychleji. Každá delší časová prodleva může výrazně zhoršit celkový stav postiženého.
- Náhlá ztráta jedné třetiny objemu krve (asi 1,5 litrů) vyvolává rychle šok.
- **Prudké zevní krvácení musíte okamžitě zastavit jakýmkoliv vhodným způsobem.** K zastavení krvácení máte vždy k dispozici **svoje ruce** a přímým tlakem prsty nebo pěstí v ráně prudké krvácení zastavíte.
- Ruka má být chráněna **gumovou rukavicí nebo alespoň igelitovým sáčkem** (prevence AIDS). rukavice

Druhy krvácení

- **tepenné** (jasně červená krev, z rány vystřikuje)
 - **žilní** (tmavší krev, volně vytéká)
 - **vlásečnicové** (jasně červená krev, volně vytéká)
 - **smíšené**
-
- **zevní**
 - **vnitřní**

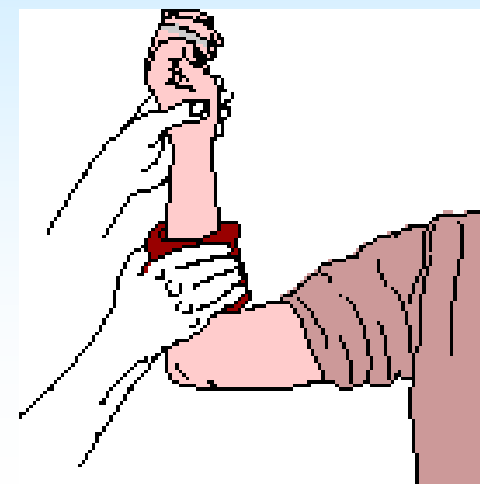
Zástava tepenného krváčení

- Kombinujeme dva manévry – **zvednutí** krvácející rány nad úroveň srdce a provedení **tlaku na cévu** (máme 4 možnosti - viz dále)
- Při stavění krváčení položte zraněného do vodorovné polohy a krvácející končetinu zvedněte

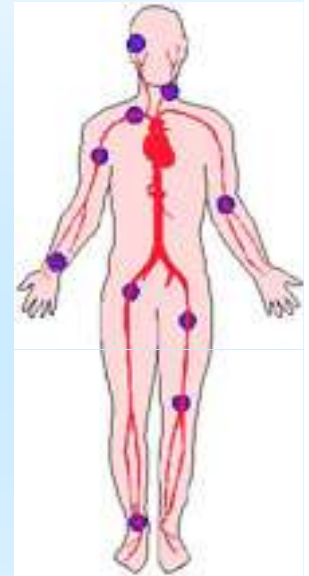
1. Stisknutí cévy přímo v ráně

- provádíme vždy při poranění velkých tepen (krční, pažní, podklíčková, stehenní), je to nejrychlejší a nejúčinnější způsob
- prsty můžeme obalit mulem nebo kapesníkem pro lepší utěsnění rány
- stisk nepovolujeme a čekáme do příjezdu ZZS, střídáme ruce

2. **Stlačením tlakového bodu**

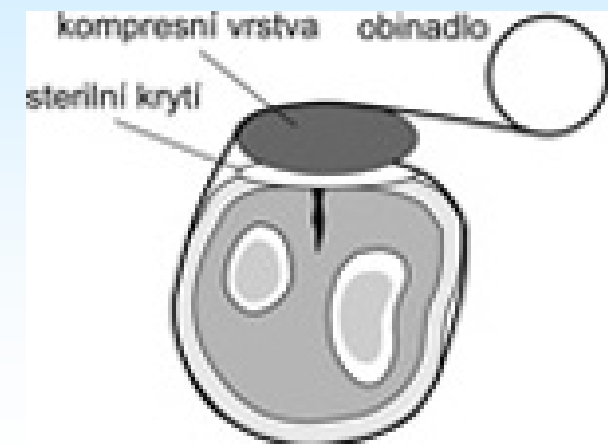
- tlakový bod je místo, ve kterém je tepna přivádějící krev do poraněné oblasti velmi dobře hmatná a dostupná, a kde ji lze stisknout proti pevné překážce – kosti
- podaří-li se nám pomocí tlakového bodu zastavit krvácení, snažíme se najít konečné řešení - **vždy přikládáme tlakový obvaz**. Teprve po jeho dokončení povolujeme stisknutí tepny.

3. **Přiložení tlakového obinadla**

Tlakový obvaz má vrstvu

- **krycí** - je přímo na ráně, měla by být sterilní
 - **tlaková** - svou masivností stlačuje cévu v ráně a staví tak krvácení. Musí být dostatečně vysoká (2 - 5 cm) a pevná.
 - **připevňovací** - obinadlo, trojcípý šátek, pevně připevňuje k ráně.
- Dále pak sledujeme, zda tlakový obvaz neprosakuje. Můžeme přiložit nejvýše tři tlakové vrstvy. **Pokud i nadále krev obvazem prosakuje, přikládáme škrtidlo.**

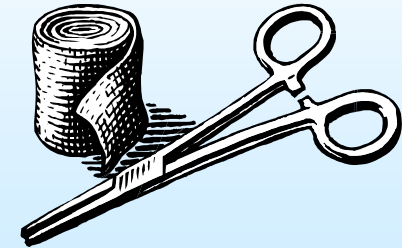

4. **Pomocí škrtidla**

- Tento způsob volíme až jako poslední možnost. Je bolestivý, ohrožuje zaškrcenou část odumřením v důsledku nedostatku kyslíku.

Přiložení škrtidla:

- **končetina se zaškrcuje ve zvýšené poloze**
- **vždy na oděv nebo podložíme**
- **šířka musí být nejméně 5 cm**
- **první otočka je nejvíce stažena** - již ona musí zastavit krvácení
- **přikládáme co nejbližše ráně, ale ne těsně pod koleno a nad loket**
- vhodný je **pružný materiál**
- **maximální doba přiložení jsou 2 hodiny** (pokud není jasné, že došlo k nenávratnému poškození končetiny)
- Po přiložení škrtidla poraněnou část **ZNEHYBNÍME, ZAPÍŠEME ČAS a CHLADÍME.**
- **Správně zaškrcená končetina je chladná a není na ní hmatný pulz.**

Škrtidlo můžeme přiložit jen v těchto případech:

- úrazová amputace,
- otevřená zlomenina s tepenným krvácením,
- cizí těleso v ráně s tepenným krvácením,
- krvácení z pažní nebo stehenní tepny,
- prosakuje-li třetí vrstva tlakového obvazu,
- při hromadném neštěstí.
- **Dočasné přiložení** zaškrcovadla je limitováno dobou 5-10 minut. Po této době se nesundává ani nepovoluje!

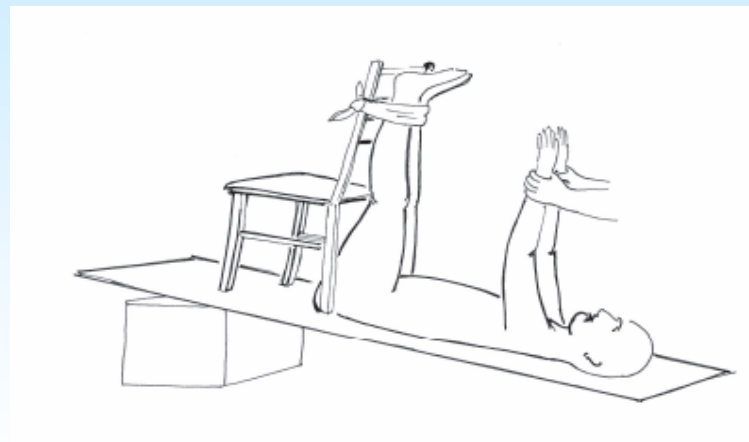
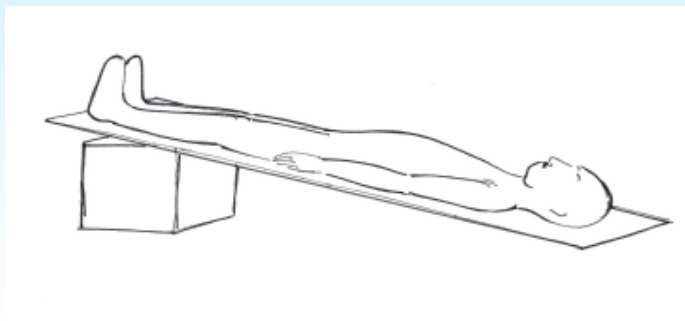
After bleeding stops, bind wound with tight bandage and apply ice pack with direct pressure for 10 minutes

Zástava žilního krvácení

Ošetření:

- okamžité **zvednutí poraněné končetiny do výšky**, které krvácení výrazně omezí
- položení poraněného, uvolnění tísnícího oděvu
- přiložení **tlakového obvazu** (sterilní krytí, kompresní vrstva, fixace), pokud obvaz prosakuje, přidáváme další vrstvy
- končetinu vypodložíme

Zástava vlásečnicového krvácení

- Je porušena souvislost nejjemnějších cévek, které probíhají v podkoží. Příčinou jsou oděrky, drobné řezné a tržné ranky.
- Krvácení není pro postiženého stavem bezprostředně ohrožujícím život. Většinou se samo zastaví.
- Ošetření spočívá ve **vyčistění rány, dezinfekci** a přiložení **sterilního krytí** nebo **přelepení náplastí** s polštářkem.
- dezinfekční prostředky: peroxid vodíku, septonex, betadine, jódová tinktura, jodisol...

- Ošetření drobného poranění:

Krvácení z nosu – epistaxis

Ošetření:

- postiženého posadíme,
- předkloní se,
- stiskne si nosní křídla,
- přiložíme studený obklad na kořen nosu,
- pokud krvácení neustává – tamponáda nosu
- je možné využití vstřebatelné želatinové houby - Gelaspon

